

21 decembrie 2012, TVR1

Interviu acordat de George Cristian Maior, directorul Serviciului Român de Informații, și Florian Coldea, prim-adjunct al directorului Serviciului Român de Informații, postului de televiziune TVR1, în cadrul emisiunii "Ediție specială - Ziua luptătorului antiterorist"

Realizatori: Mihai Rădulescu și Claudiu Lucaci

M. Rădulescu: Bună seara, doamnelor și domnilor! O zi deosebită astăzi. Nu, nu este vorba despre mult vehiculatul sfârșit al lumii, este ziua edițiilor speciale la TVR. Am văzut în direct, în cursul zilei, investirea noului Guvern în Parlament, rămânem cu un ochi și la Palatul Cotroceni, în continuare, pentru a vedea la ora 21:30 depunerea jurământului de către Cabinetul Ponta, dar dincolo de aceste noutăți, împreună cu colegul meu, Claudiu Lucaci, și cu invitații pe care o să-i cunoaștem imediat, vă mai oferim în următoarea oră de emisie câteva premiere cu adevărat interesante.

C. Lucaci: Da, Mihai, mulțumesc. Bună seara, tuturor! Intâi de toate este vorba despre o noutate și anume apariția într-un studio de televiziune, pentru prima dată, a directorului și prim-adjunctului Serviciului Român de Informații, George Maior și Florian Coldea. Bună seara, domnilor, bine ați venit la Televiziunea Română!

G. C. Maior: Bună seara, bine v-am găsit!

F. Coldea: Bună seara!

C. Lucaci: Si așa vrea să le spun telespectatorilor noștri, pentru că vom avea mult mai multe lucruri interesante în această seară și anume imagini în exclusivitate despre activitatea trupelor antitero din România, vom cunoaște metoda inedită prin care SRI își promovează imaginea în spațiul public și vom avea dezvăluiri despre un caz controversat, al Revoluției din decembrie '89.

M. Rădulescu: Da, după cum vă spuneam, doamnelor și domnilor, o echipă de filmare a intrat în locurile de antrenament și a urmărit misiunile agenților speciali. TVR vă oferă în următoarele 15 minute un film, în premieră, un film, un documentar realizat de o casă de producție occidentală, pentru SRI, după care revenim cu toate informațiile și explicațiile, nu, care se pot da în această zonă extrem de interesantă, dar și sensibilă totodată.

- Reportaj -

'Acest documentar este prezentat cu recunoștința noastră față de persoanele și instituțiile care fac parte din Sistemul Național de Prevenire și Combatere a Terorismului pentru succesul comun de a fi ținut pericolul terorist departe de România.

Forța intelligence protejând România

Serviciul Român de Informații protejează România de atacurile teroriste de mai bine de 22 de ani. Obținând informații, dezamorsând bombe și securizând teritoriul, cei care lucrează în SRI, bărbați și femei, duc o luptă neîncetată pentru ca oamenii din România să se afle în siguranță. Aceasta este povestea lor. De la James Bond la Jason Bourne, lumea imaginată a serviciilor secrete și a spionilor se conturează ca o lume plină de aventuri periculoase, minciuni seducătoare, captivantă și irezistibilă. În percepția generală a publicului, profesioniștii luptei antiteroriste au împrumutat de-a lungul timpului ceva din aura de spectacol pe care o dă camera de luat vederi și lumea filmului. În viața reală însă, povestea ofițerilor de informații include lucruri subtile, muncă determinată, un efort însemnat dedicat culegerii de

informații și coordonare, toate în scopul păstrării securității unei națiuni. După ani de muncă în anonimitate, în care singurul lor scop a fost menținerea în siguranță a României, Brigada Antiteroristă a Serviciului Român de Informații, cunoscut și sub denumirea de SRI, ne vorbește astăzi despre ce înseamnă această muncă. Agențiile de combatere a terorismului sunt învăluite în discreție din pură necesitate. Din motive de siguranță, nu pot dezvălui detalii despre munca lor, însă ne pot arăta cum se antrenează ca să prevină atacurile teroriste pe teritoriul României. SRI, sau Serviciul Român de Informații, reprezintă prima și cea mai bună linie de apărare a României împotriva terorismului. Din unitățile antiteroriste fac parte militari profesioniști antrenați să facă față oricărei situații, dar și sute de femei și bărbați care lucrează în spatele scenei pentru ca planurile teroriștilor să nu se transforme în atentate reușite. Dată fiind amploarea activităților teroriste la nivel global, obținerea informațiilor necesare pentru combaterea factorilor de risc în mod unic asociați acestui fenomen a devenit un obiectiv major de securitate al României. Înainte de anii '70, România a fost prea puțin expusă pericolelor generate de organizațiile teroriste. Conflictele globale din ce în ce mai semnificative ale acelor ani au adus însă terorismul în imediata vecinătate a României. Și cum atacurile teroriste se apropiau de granița sudică a țării, serviciul secret din acea vreme a decis, la sfârșitul anilor '70, să înființeze un departament dedicat monitorizării pericolului terorist la nivel internațional și asigurării securității țării. Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă sau USLA, a fost una din primele forțe antiteroriste înființate în întreaga lume. În 1989, după căderea comunismului, fosta Securitate s-a împărțit în mai multe servicii și agenții. Serviciul de Informații, SRI, a fost înființat în martie 1990, când a fost plasat sub control parlamentar, în afara oricăror influențe politice. Prin adaptarea la standardele NATO și lucrând îndeaproape cu partenerii din Uniunea Europeană pentru a se moderniza, Serviciul Român de Informații a devenit principalul serviciu de informații al țării. România este printre singurele țări care reunesc toate structurile antiteroriste sub aceeași coordonare, ce operează independent de conducerea politică. SRI are, astfel, un caracter aparte printre serviciile de informații din întreaga lume. Concepția antiteroristă a României se bazează pe ideea de prevenire. Anticiparea, descoperirea și identificarea amenințărilor prin culegere de informații sunt elemente esențiale ce asigură succesul SRI în prevenirea atacurilor teroriste. Ofițerii de informații au sarcina de a culege informații și a descoperi acele detalii și aspecte sensibile ce conduc la reducerea riscurilor sau prevenirea atacurilor teroriste. Plăcuți, carismatici și adaptabili, ofițerii de informații sunt pregătiți pentru a se putea integra în diferite medii, a recruta surse, a forma agenți și a culege informații fără să atragă atenția. Ofițerii analiști pregătesc, integrează și procesează informațiile obținute din diverse surse, gândesc scenarii și elaborează diagrame de risc în acea manieră în care o fac cercetătorii din lumea academică și științifică. Uneori, ofițerilor de informații li se cere să se infiltreze în grupuri suspecte pentru a monitoriza îndeaproape posibilele amenințări. În marea majoritate a timpului însă, acești ofițeri recrutează și interviuează surse, urmăresc suspecti, cercetează și analizează date și elaborează scenarii, toate pentru a împiedica atacurile teroriste. Ofițerii de informații care lucrează în acest domeniu trebuie să aibă abilități deosebite de comunicare. Trebuie să fie, în același timp, adaptabili, deosebit de convingători și educați. Folosind surse secrete umane, surse deschise, agenți recrutați din rândurile inamicului și surse tehnice precum imaginile din satelit și interceptarea mijloacelor de comunicare, Departamentul de culegere a informațiilor din SRI descoperă și dezarmează celulele teroriste înainte ca acestea să poată acționa. În cazul efectiv al unui atac terorist, SRI se bazează pe Unitatea de Prevenire și Combatere a Terorismului care are sarcina

de a furniza informații și, respectiv, de a răspunde unei situații de criză. Trupe de elită, antrenate să facă față unor situații extreme, intervin pentru a proteja România în cazul în care măsurile de prevenire nu au efectul scontat. Principalul obiectiv al Brigăzii Antiteroriste este să contracareze atacurile teroriste. Formată dintr-o echipă de atac, lunetiști, pirotehniști și negociatori, Brigada este chemată să acționeze și în alte situații de securitate legate de activitățile teroriste. Pe parcursul unor evenimente publice speciale, dacă există un risc terorist ridicat, Brigada duce la împlinire misiuni de securitate pentru ambasadori importanți aflați în România, pentru președinte și pentru alți demnitari de rang înalt. Sunt, de asemenea, chemați să asigure securitatea antiteroristă în timpul conferințelor naționale și internaționale de importanță majoră. Tot ei execută intervențiile de dezamorsare a unor potențiale bombe în cazul în care colete suspecte sunt semnalate în locuri publice și tot ei sunt prima redută în cazul amenințărilor cu bombă. Cu o gamă atât de largă de responsabilități, profesioniștii antitero trebuie să fie mereu bine antrenați și pregătiți să-și execute misiunile. Sunt antrenați să lupte pe mare, pe pământ și în aer. Mulți dintre ei sunt excepționali scafandri, alpiniști și parașutiști. În timpul antrenamentelor intensive învață să negocieze și să gestioneze situații de luări de ostatici și de luptă în perimetru restrâns, accentul fiind pus pe războiul urban. Brigada își antrenează luptătorii în aceeași manieră ca și Pușcașii Marini americani. Aceștia se antrenează 365 de zile pe an în sala de gimnastică, în poligonul de trageri și într-un 'oraș' special creat pentru simularea unor scenarii de luptă la care acești profesioniști trebuie să învețe să facă față. Chiar dacă se antrenează cu rigurozitate, motto-ul lor rămâne 'Antrenați-vă în fiecare zi cu speranța că nu vom aplica niciodată ceea ce am învățat'. Antrenându-se împreună, ca o echipă, ei învață să acționeze rapid și precis, ca și un singur om, ceea ce e esențial într-o situație de criză. Pentru pregătirea luptătorilor care trebuie să facă față unor situații extreme, în care viața atârână de un fir de păr, toate exercițiile se execută cu muniție adevărată. Acest lucru le amintește constant luptătorilor cât de critic este rolul lor și, în același timp, le conferă încredere și le dă obișnuința situațiilor în care sunt utilizate arme. Nu este de ajuns să te pregătești pentru diferite scenarii. Prin testarea răspunsului la situații variate, luptătorii pot identifica strategii și provocări pe care altfel le-ar trece cu vederea. Una din primele linii de apărare ale granițelor României sunt aeroporturile. Un terorist ajuns într-un aeroport ajunge rapid să reprezinte o situație de risc maxim. Profesioniștii antitero sunt în alertă 24 de ore pe zi. În fiecare zi. Luptătorii în haine civile sau uniformă monitorizează incinta Aeroportului Internațional Henri Coandă, principalul aeroport al României. Verificările de securitate includ pasageri, dar și colete, permițând circulația acestora în siguranță. Luptători sub acoperire se urcă la bordul aeronavelor pentru a gestiona o potențială deturnare. Și chiar dacă principala misiune a SRI este să prevină atentatele teroriste, serviciul este pregătit să acționeze în cazul în care un complot este pus în aplicare. De la înființarea sa și până azi, capacitatea SRI a fost testată de mai multe ori. Ofițerii de informații și luptătorii antiteroriști au reușit până acum să apere România de acțiunea forțelor teroriste interne și externe. La 20 august 1991, patru teroriști aparținând unui grup extremist sikh indian au încercat să îl asasineze pe ambasadorul Indiei de la acea vreme, în timp ce acesta se plimba pe Bulevardul Aviatorilor cu soția. Intervenția luptătorilor antiteroriști care asigurau paza ambasadorului a făcut ca atentatul să eșueze. În confruntare, unul dintre teroriști a fost ucis, un altul a fost capturat, în timp ce al treilea a fost rănit și al patrulea a reușit să fugă de la fața locului. Atacurile de la 11 septembrie 2001, din New York, au adus o schimbare majoră a terorismului. Europa s-a confruntat cu proprii săi teroriști, născuți sau crescuți în spațiul occidental. România nu a constituit o excepție. Pe 26

iunie 2006, autoritățile române l-au oprit pe cetățeanul român Florian Lesh la doar 400 de metri de orașul Buziaș. La momentul arestării sale, acesta se îndrepta spre Timișoara, într-un autoturism achiziționat de curând la care atașase un dispozitiv explozibil improvizat făcut din două butelii de gaz și un telefon mobil. Intenționa să detoneze autoturismul pe una din străzile aglomerate ale Timișoarei. Florian Lesh este privit uneori ca primul caz de radicalizare auto-indusă ca rezultat al propagandei teroriste postate pe Internet. Fie că previne penetrarea granițelor României de către forțe externe, fie că protejează cetățenii României de acțiunea teroriștilor aflați pe teritoriul țării, SRI continuă să lucreze cu discreție pentru prevenirea și combaterea atacurilor teroriste. Indiferent dacă ne referim la eforturile celor din prima linie sau la management, toate acțiunile unității antiteroriste, fie că vorbim de culegerea și procesarea informațiilor, fie că vorbim de gestionarea evenimentelor în derulare, ele toate contribuie la protejarea securității României. Acești profesioniști ai SRI, dinamici, asertivi, curajoși și în permanentă alertă, au reușit să protejeze România cu succes în ultimii 22 de ani și continuă să o facă.

Acest film este dedicat mamei și taților, soților și soțiilor, fraților și surorilor celor care și-au pierdut viața în misiune pentru a-și apăra țara sau care au pierdut pe cineva drag.

Locotenent-colonel Donner P. Alecsandru - 26.05.1985 (atac în Grozăvești)

Căpitan Vidrean I. Ion - 26.05.1985 (atac în Grozăvești)

Sublocotenent Andrei Al. Nicolae-Petre - 01.04.1988 (accident aviatic în misiune)

Căpitan Pîrjol D. Petre - 23.12.1989 (misiune)

Sublocotenent Muicaru C. Ion - 24.12.1989 (misiune în București, Drumul Taberei)

Sublocotenent Neagoe St. Teodor - 24.12.1989 (misiune în București, Drumul Taberei)

Sublocotenent Oprea I. Emil - 24.12.1989 (misiune în București, Drumul Taberei)

Sublocotenent Costache I. Ion - 24.12.1989 (misiune în București, Drumul Taberei)

Sublocotenent Andrei I. Stefan - 24.12.1989 (misiune în București, Drumul Taberei)

Locotenent colonel Cotună Al. Eugen-Trandafir - 24.12.1989 (misiune în București, Drumul Taberei)

Sublocotenent Surpățean P. Constantin Florin - 24.12.1989 (misiune în București, Drumul Taberei)

Colonel Trosca Al. Gheorghe - 24.12.1989 (misiune în București, Drumul Taberei)

Sublocotenent Radu Constantin - 20.05.2011 (misiune de antrenament).'

C. Lucaci: Revenim în studio. Am urmărit un material în exclusivitate, pe care l-am obținut de la Serviciul Român de Informații, și l-ați văzut împreună cu noi astăzi (21.12.2012), pentru că se va sărbători, pe 24 decembrie, o zi specială, Ziua Luptătorului Antiterorist. Ne întoarcem, așadar, în studio, și am să pun prima întrebare către domnul director George Maior, directorul Serviciului Român de Informații. Am văzut mai devreme imagini pe care poate mulți dintre noi le-au crezut ca fiind dintr-un film artistic sau cu actori. În realitate, vreau să ne spuneți dacă ele reprezintă exact imaginea și oamenii Serviciului Român de Informații.

G.C. Maior: E vorba chiar de oamenii care lucrează în cadrul Brigăzii Antiteroriste, e vorba de antrenamentele lor reale, e munca lor de zi cu zi, deci totul este legat de viața în munca de informații și în munca de intelligence a acestor oameni pe care i-ați văzut în film.

C. Lucaci: Dar de ce ați simțit nevoia să faceți un astfel de documentar? Este o premieră, pentru că, bun, se poate înțelege că Serviciul începe să-și arate cumva o față mai umană, mai apropiată de public dar, până la urmă, ce doriți să transmiteți? Este vorba despre imagine sau, mai mult decât atât, vreți să le arătați oamenilor cum evoluează această cultură de securitate în România?

G.C. Maior: E important ce spuneți în legătură cu cultura de securitate, pentru că există această percepție falsă, după opinia noastră, a specialiștilor din Serviciu, că în România nu se poate întâmpla nimic din punct de vedere al acestei amenințări strategice, până la urmă, pentru multe țări. Iată că, din păcate, țări vecine au suferit deja de pe urma acestui flagel, țări europene importante au suferit, iar în ultima vreme am avut și noi foarte multe evoluții legate de amplificarea acestui fenomen. Vrem ca publicul să se educe într-un fel în legătură cu această amenințare serioasă și, pe de altă parte, să înțeleagă că există o forță recunoscută și în plan internațional, extrem de inteligentă, extrem de capabilă din punct de vedere operativ, care se ocupă exact cu protecția lor, cu liniștea lor și siguranța lor.

M. Rădulescu: Deci e un demers de rebranduire, să înțeleg, al SRI?

G.C. Maior: Nu este atât de mult vorba de rebranduire, cât este vorba de acest mesaj pe care vrem să-l transmitem, în legătură cu necesitatea vigilenței, a prudenței și a înțelepciunii în legătură cu percepția sa asupra...

M. Rădulescu: Am sesizat o informație interesantă în ce spuneți mai devreme; și și eu cred că înainte exista această percepție detașată, această relaxare cu privire la pericolul terorist. Stiam noi câte ceva. Evident că trăim într-o lume destul de periculoasă, dar parcă pericolul era mai departe de noi. După Burgas, după atacul acesta din Bulgaria, din țara vecină, s-a schimbat ceva în percepția și a populației, dacă ați constatat, sau și a Serviciului Român de Informații, domnule Coldea?

F. Coldea: Dacă-mi permiteți, în primul rând, dincolo de percepție, s-au schimbat elemente de situație operativă. Când ai în proximitatea granițelor României un atac și profilul acelei țări coincide și cu profilul țării noastre, respectiv au avut trupe în străinătate, s-au angajat în parteneriate euroatlantice, vă asigur că din punct de vedere al specialiștilor care evaluează acest fenomen într-adevăr lucrurile s-au schimbat și putem spune că amenințarea astăzi este mai directă, mai explicită decât era cu câțiva ani înainte.

C. Lucaci: Chiar aș vrea să vă întreb, pentru că foarte multă lume are senzația că vorbim despre lucruri care sunt doar la nivel ipotetic sau în filme, în cărți, am să citesc ceea ce a declarat acum câțiva timp șeful Omar Bakri, și anume că 'noi credem că putem face atentate în inima Bulgariei, putem să facem acest lucru și în România și în alte state. Asta depinde de tactică și de strategia concretă'. Este un pericol real ceea ce se spune în astfel de afirmații? Am văzut că în Bulgaria a existat un astfel de pericol.

F. Coldea: Vă asigur că aceste declarații, alături de alte evaluări bazate pe informații reale, în acest mecanism care funcționează pentru prevenirea și combaterea terorismului și în România sigur că ia în considerare foarte serios și o asemenea declarație.

M. Rădulescu: Dar este o intensificare a activităților de acest tip în România sau doar o transparență mai mare a SRI, pentru că am luat la cunoștință, în ultimul

timp, de mai multe astfel de episoade în care ați monitorizat și ați expulzat sau ați declarat indezirabili cetățeni străini în urma unor acțiuni întreprinse de SRI.

G.C. Maior: Au fost mai multe incidente, unele... Si asta este misiunea noastră fundamentală, cea de a preveni, deci munca de informații este esențială.

M. Rădulescu: Dar aici am văzut...

G.C. Maior: Munca de...

M. Rădulescu: Imi cer scuze, dar am văzut, chiar am vrut să vă întreb și vreau să nu uit, era în filmul acela o afirmație, dar poate părea așa, pro domo, SRI are o trăsătură aparte față de alte servicii...

G.C. Maior: Așa este!

M. Rădulescu: ...munca de prevenire. Nu este o amprentă caracteristică tuturor serviciilor de informații? Adică numai SRI se ocupă de prevenire? Eu cred că și...

G.C. Maior: Este, dar caracteristica aparte despre care se discuta și în film este această combinație, acest binom între munca de prevenire dată de activitatea Direcției de Informații, care culege informații legate de acest fenomen terorist, și munca executivă, legată de Brigada Antiteroristă, care este o forță militară, o forță specială de fapt, așa am putea să o definim, și faptul că aceste două elemente sunt cuplate în același sistem este, are un caracter unic în plan european și mondial.

C. Lucaci: Dar aș vrea să vă întreb de ce este diferită această Brigadă Antitero față de alte servicii antitero care sunt la alte instituții, alte agenții din România, și apoi vom vorbi despre cele din străinătate. De ce este diferită?

G.C. Maior: Tocmai prin acest cuplaj între munca de informații și munca de execuție care există în cadrul sistemului. Deci noi facem munca de prevenire prin activitate de culegere de informații, de acțiuni operative legate de fenomenul terorist având, în același timp, oricând posibilitatea ca aceste informații să fie folosite în cadrul aceluiași sistem foarte coerent.

M. Rădulescu: Si la ceilalți cum se întâmplă?

G.C. Maior: Adesea, adesea, serviciul de informații realizează această muncă de prevenție și se transmite acest lucru Poliției sau ministerelor de interne, dar faptul că noi avem, și credem că de zeci de ani funcționează bine acest sistem și vedeți că totuși nu s-au întâmplat lucruri, nu înseamnă că nu s-ar fi putut întâmpla, eu cred că este un model foarte interesant, care este de fapt apreciat în sensul ăsta, în plan european și internațional.

C. Lucaci: Cumva sunteți invidiați de, să spunem, cei din Statele Unite, pentru că știm că acolo e o dezbatere întreagă după 2001, că s-au încurcat lucrurile, s-au confuzat agențiile între ele în momentul în care au trebuit să intervină. Vă invidiază cumva cineva din punctul ăsta de vedere?

G.C. Maior: Nu e vorba de invidie, dar să știți că acest model este foarte mult studiat. Si conceptele pe care le-am aplicat în dezvoltarea unui sistem până la urmă național de acest tip sunt luate în considerare de multe state europene care transformă, la rândul lor, acest domeniu.

M. Rădulescu: Dar, tot în această zonă, avem un model de pregătire pentru luptătorii noștri în afară, există un model după care ne-am activat această misiune?

F. Coldea: Este important de spus un lucru, și anume că, după 11 septembrie, toate sistemele care sunt implicate în combaterea și prevenirea acestui fenomen au suferit o transformare majoră. Si România s-a înscris pe această linie și imediat, chiar în 2001, după atentatul de la 11 septembrie, a început și din punct de vedere legislativ, normativ, dar și din punct de vedere al modului de operare, al procedurilor, o transformare majoră, sens în care s-au schimbat Legea privind prevenirea și

combaterea terorismului, Legea 535, s-a definit un sistem național de prevenire și combatere...

M. Rădulescu: Dar am avut un model pentru toate acestea...

F. Coldea: ...un mecanism coerent.

M. Rădulescu: ...în afară?

F. Coldea: Să știți că au fost, s-au făcut în desfășurare. Am încercat să adaptăm în sistemul nostru din mai multe, mai multe modele luate din Occident, dar nu a inventat nimeni, cineva, ceva. Mulți au luat, și aici aș vrea să subliniez ce a spus domnul director, că modelul nostru a fost model pentru alte modele chiar din spațiul european.

M. Rădulescu: Dar un răspuns scurt, ca să nu, la întrebarea pe care am pus-o mai devreme, revin cu, s-au intensificat activitățile teroriste sau e SRI-ul mai transparent în ultimul timp, pentru că luăm cunoștință de astfel de, de mult mai multe cazuri de acțiuni antitero.

C. Lucaci: Dar aș vrea chiar să continui și să le aduc aminte telespectatorilor, pentru că ați avut o intervenție într-o Comisie...

G.C. Maior: Da.

C. Lucaci: ...de control al SRI, în Parlament, în care ați spus: 'este în creștere amenințarea teroristă'; n-ați precizat în ce fel, detalii de acest gen. Ați oferit, în schimb, membrilor Comisiei astfel de detalii și ați spus că această amenințare nu este directă sau iminentă.

G.C. Maior: Este important să nu panicăm populația. Amenințarea este în creștere datorită unor factori pe care i-am explicat în Comisie în mod detaliat, bineînțeles. Printre aceștia mă refer la prezența unor facilități militare extrem de sensibile pe teritoriul României, prezența noastră în diverse zone de operațiuni de asemenea sensibile în plan mondial, circulația crescândă a persoanelor provenind din medii extrem de expuse acestui fenomen, în special din Orientul Mijlociu, Asia Centrală, chiar mai departe, Nordul Africii, faptul că există aceste conexiuni între diverse grupări care acționează inclusiv în inima Europei, unele dintre acestea. Sistemul de, schimbul de informații e atât de dinamic încât...

C. Lucaci: Dar puteți spune, dacă există posibilitatea să spuneți, cât reprezintă intelligence, deci efortul de culegere de informații din interior, și cât reprezintă legătura cu exteriorul și informațiile și partajarea, împărtășirea de informații?

G.C. Maior: Schimbul de informații e vital. Eu am spus că Serviciul schimbă informații cu alte servicii în plan bilateral, într-un număr foarte mare cantitativ. 15.000 de informații se schimbă anual cu alte servicii, legate de inclusiv acest fenomen. Primim, la rândul nostru, informații. Unele dintre informațiile noastre au ajutat chiar alte state în deșurarea unor planuri legate de fenomenul terorist pe teritoriul acestora, după cum alte informații ne-au ajutat pe noi ca să ne definim mai bine o acțiune operativă.

M. Rădulescu: Ceea ce se întâmplă acum la Palatul Cotroceni poate fi o informație pentru un serviciu secret din afară? Fac legătura cu ceremonia de investire a Guvernului, care a avut loc la Parlament, și acum urmează ceremonia de depunere a jurământului. Suntem cu ochii, cum spuneam, pe Palatul Cotroceni, unde noii miniștri ai Cabinetului Ponta trebuie să depună jurământul. Dacă va fi un discurs, îl vom vedea în direct de acolo, și de aceea vă întrebam dacă, de exemplu, un eveniment din acesta politic este, poate fi o sursă, o informație interesantă pentru un serviciu străin.

G.C. Maior: Este o informație, bineînțeles, pentru multe Guverne, pentru aliații noștri. E un nou Guvern în funcțiune, lumea se uită la aceste fenomene. Bineînțeles.

M. Rădulescu: Deci chiar și informațiile publice...

G.C. Maior: Nu în registrul serviciilor de informații. În registrul diplomatic...

M. Rădulescu: În registrul diplomatic.

G.C. Maior: ...este o informație foarte...

M. Rădulescu: Dar haideți să...

C. Lucaci: Aceasta este o informație din sursă publică...

G.C. Maior: Exact.

C. Lucaci: ...din surse deschise, cum se spune în limbajul de specialitate, dar poate ar trebui totuși să vorbim despre altceva. Legat de un Guvern, am văzut că dumneavoastră ați făcut, ca Serviciu vorbesc, foarte multe rapoarte, nici nu mai țin minte, cu miile am înțeles că erau într-un an, rapoartele către decidenți, în general către factorii de decizie din Guvern și, din câte am înțeles, dumneavoastră aveți o frustrare ca serviciu de informații, nu reușiți să convingeți că acestor informații pe care le puneți la dispoziție ar trebui să li se dea curs.

M. Rădulescu: Da, s-a vorbit mult și în cazul recent, mult mediatizat, Olțchim, nu?

G.C. Maior: Da, deci noi, în cadrul Comisiei prezentăm adesea rapoarte și informații. În fiecare an, noi elaborăm un raport anual. Toate au fost discutate în Comisie și aprobate în Comisie. Întâmplarea face că ele nu au ajuns în plenul Parlamentului datorită unor factori care nu țin de Serviciu. Eu sunt pregătit oricând să le prezint, nu am nicio problemă din acest punct de vedere. Să știți că această Comisie, nu vorbesc nici cu condescendență, nici într-un sens peiorativ, are foarte multă putere în legătură cu capacitățile de control pe Serviciu. Au fost momente în care membri ai Comisiei au intrat în unități ale Serviciului, au discutat cu ofițeri, li s-a prezentat documentație, alte aspecte, fără chiar să anunțe în prealabil conducerea Serviciului. Și acest lucru e...

M. Rădulescu: Deci are putere. Are putere mare?

G.C. Maior: Are foarte mare putere, da, da.

M. Rădulescu: Și a folosit cu maximă eficiență această...

G.C. Maior: Eu așa consider, în revers față de o anumită percepție publică legată de...

M. Rădulescu: Vă mai păstrați această afirmație, SRI este ultracontrolat în sistemul guvernamental și parlamentar?

G.C. Maior: Chiar îmi păstrez această afirmație. Și alte structuri de informații, bineînțeles, nu de amploarea sistemică a Serviciului, nu au un sistem de control atât de elaborat și structurat cum are Serviciul. Gândiți-vă și la alte direcții de informații. De câte ori ați auzit comisii de control evaluând activitatea unui serviciu de la Ministerul de Interne, să spunem, sau Ministerul Apărării. Noi, în schimb, săptămânal aproape, discutăm cu membrii Comisiei diverse aspecte și răspundem la întrebări. Nu este un reproș ceea ce spun eu.

M. Rădulescu: Da, este și...

G.C. Maior: Spun și un lucru legat de, iarăși o percepție indusă de foarte mulți în opinia publică că da, Serviciul nu este controlat adecvat, Serviciul controlează el însuși Comisia. Nu este adevărat.

C. Lucaci: Dar bine, cazul Stan, nu știu dacă vă face plăcere să îl reluăm, dar chiar astăzi a fost...

M. Rădulescu: Da, a fost în Parlament cazul Stan.

C. Lucaci: ...discutat în Parlament.

M. Rădulescu: Mă rog, a avut un epilog poate pentru mulți nu foarte plăcut, în sensul în care Parlamentul a blocat cererea procurorilor de urmărire, de arestare preventivă.

C. Lucaci: Arestare, și continuă. Intr-adevăr, și-a dat demisia din PSD, dar nu asta era ideea, ideea era că acolo au fost făcute câteva acuzații la adresa directorului SRI, care n-au, mă rog, n-au avut niciun fel de importanță, dar tocmai acest lucru sugera domnul Stan, că de fapt Serviciul controlează Comisia de control și nu invers.

G.C. Maior: Este opinia domnului Stan. Noi am cooperat, eu am spus, chiar bine. Domnul Stan era printre cei mai activi membri în Comisie și în modul de exercitare al controlului. În rest, este o problemă, cea pe care ați menționat-o, și de justiție, și politică, nu are de-a face cu Serviciul ceea ce s-a întâmplat în Parlament sau cum va evolua acest caz în justiție.

M. Rădulescu: Dar există..., apropo de relația cu lumea politică, s-au făcut aprecieri privind necesitatea modificării sistemului de control al SRI. Ce părere aveți, cum comentați?

G.C. Maior: Eu am fost, la rândul meu, într-o comisie de control, a Serviciului de Informații Externe de data aceasta, atunci când eram în Parlament. Să știți că, dacă se folosesc bine și eficient regulamentele care există, nu mai ar trebui să inventăm foarte multe lucruri în legătură cu controlul. Eu cred că suntem printre puținele servicii, de exemplu, din Europa care sunt obligate să prezinte rapoarte în Comisie și în plenul Parlamentului. Acest lucru, în anumite state, nici nu se realizează.

M. Rădulescu: Există și un risc aici?

G.C. Maior: De exemplu?!

M. Rădulescu: Prin faptul că există un...

G.C. Maior: Bineînțeles, bineînțeles că din punct de vedere...

M. Rădulescu: ...un control, să spun eu, ați zis supracontrol, la un moment dat.

G.C. Maior: Da.

M. Rădulescu: Deci există și un risc privind scurgerea de informații, nu știu...

C. Lucaci: Marele pericol eu nu cred că e scurgerea de informații, cât mai curând bugetul pe care ar trebui să-l cunoască alții, ceea ce ar deveni pentru Serviciu dificil de explicat.

M. Rădulescu: Deci există riscuri.

G.C. Maior: Si bugetul este discutat foarte serios în Comisie, bineînțeles că este și publicat în Monitorul Oficial, în liniile sale fundamentale, riscul este legat de aspecte operative directe, pentru că un aspect discutat în afara Serviciului încalcă principiul fundamental al unei organizații de acest tip, secrete, adică pur și simplu se strică operațiunea, se devoalează sursele, metodele și scopul nostru de a asigura securitatea națională nu poate fi asigurat.

M. Rădulescu: Dar apropo de activități operative, mă uitam pe acest inventar de la documentarea noastră, am cerut un inventar, colegii mi-au dat un documentar cu ultimele acțiuni și văd peste tot 'patru chinezi suspectați de terorism au fost declarați indezirabili'.

G.C. Maior: Este o greșeală. Nu este legat de Serviciu acest lucru cu chinezii. Bineînțeles că colegii din presă...

M. Rădulescu: Bun, hai să trecem...

G.C. Maior: ...foarte bine documentați, au pus și chestiunea cu chinezii în conexiune cu terorismul. A fost o acțiune a Poliției...

M. Rădulescu: Deci asta n-are...

G.C. Maior: ...care poate să realizeze acest lucru și probabil pe alte motive. Nu...

M. Rădulescu: Bun, dar mai departe, irakianul reținut în fața Ambasadei a fost unul dintre cetățenii străini afiliați Al-Qaeda, avea... așa și el cred că a fost, unde scrie că sunt toți, mă rog, sunt indezirabili, sunt expulzați și întrebarea mea este...

G.C. Maior: Da.

M. Rădulescu: ...care citind tot acest inventar: de ce expulzați în loc de condamnați? De ce expulzați astfel de, eu știu, personaje, în loc să le condamnați? Că există totuși percepția, nu, că e mai comod să expulzezi pe baza unor indicii decât să-i condamni pe baza unor probe care-s mai greu de strâns.

F. Coldea: Este foarte important acest lucru și într-adevăr multă lume pune această întrebare și au apărut și în spațiul public astfel de întrebări. Având în vedere că eminentele rolul nostru este unul... să acționăm preventiv și să nu lăsăm ca uneori, poate, singura infracțiune care se comite e cea a actului sinucigaș și după ce se întâmplă să constatăm post factum sau in rem, cum spun specialiștii în drept, ceea ce s-a întâmplat, legiuitorul a lăsat această porțiță, în sensul că pe indicii temeinice, care înseamnă intelligence bine documentat, se prezintă unui Parchet, Ministerului Public, care la rândul lui prezintă în instanță această propunere a noastră, care instanța decide până la urmă o măsură preventivă de genul celei la care ați făcut dumneavoastră referirea.

M. Rădulescu: Bun. Dar în momentul în care aveți indiciile acestea, nu sunt și probe?

F. Coldea: Indiciile...

M. Rădulescu: Dacă îl prindeți pe respectivul, nu, agresor sau prezumtiv agresor cu o instalație artizanală sau cu ceva de genul acesta, nu pot constitui probe pentru condamnarea lui?

F. Coldea: Informațiile nu întotdeauna pot fi probate în sens judiciar. Asta nu înseamnă că aspectele prezentate în informație nu sunt adevărate. Dacă se evaluează raportat la sursă, la accesul sursei și așa mai departe, este un proces laborios de coroborare de informații, de culegere, de completare și în ceea ce înseamnă special aceste activități foarte sensibile, nu doar referitoare la contraterorism.

C. Lucaci: Chiar aș vrea să vă întreb, pentru că există și această problemă în România. Vorbim de cultura de securitate, dar vorbim și de spațiul intim, privat, de viața privată a cetățeanului. După atentatele din 11 septembrie, mai întâi în America și apoi în celelalte țări, inclusiv în România, care este membru NATO, face parte din acest spațiu euro-atlantic, s-a pus problema cât este intruziunea permisă în spațiul intim din punct de vedere al comunicațiilor interceptate, din punct de vedere al regulilor, normelor, al supravegherii electronice și cât reprezintă... deci cât reprezintă drept și cât reprezintă amenințare și intruziune legală în viața cetățeanului? Pentru că în România nu se vorbește despre acest lucru. Avem această legendă că Securitatea asculta toate telefoanele. Nu știu dacă a dispărut această legendă în mintea oamenilor.

G.C. Maior: Deci acest lucru l-am tot repetat și îl subliniez. Tot ce facem, facem în baza unui mandat emis de judecător, în baza unui control intern al Serviciului, inclusiv de natură juridică. Nu facem nimic din ceea ce nu fac alte servicii de informații, nici măcar la nivel cantitativ al lucrurilor, dacă vreți să discutăm din acest punct de vedere, dar aceste măsuri intruzive ele sunt folosite tocmai pentru a salva, până la urmă, vedeți, vorbim de terorism, vieți omenești, și a proteja cetățeanul român de cea mai mare catastrofă care se poate întâmpla într-un stat. Deci acționăm

În acest cadru legal, acționăm într-adevăr în baza unui mandat, nu excedem cu nimic cadrele acestui sistem legal. Că există această percepție de care vorbiți, eu am spus întotdeauna, este indusă, mai ales de indivizi care au anumite probleme pe alte laturi, în special pe cele ale corupției, nu ne intimidează absolut deloc acest lucru, s-a reușit într-adevăr, și din acest punct de vedere îi felicit în ghilimele, să se creeze această percepție, dar nu i-a ajutat cu nimic și nu-i va ajuta niciodată cu nimic acest lucru.

M. Rădulescu: Apropo de cadre, voiam să fac o observație pentru telespectatorii care privesc în timpul acesta, cum spuneam, și cu un ochi la Palatul Cotroceni, a depus jurământul premierul Victor Ponta, continuă acolo ceremonia de depunere a jurământului și continuăm și noi discuția.

C. Lucaci: Cred că ar trebui s-o continuăm cu ceea ce am discutat mai devreme, și anume despre lupta aceasta antiteroristă. Poate că ar fi bine ca oamenii să știe că a existat acum 40 de ani o unitate specială, acum ea se numește Brigada Antiteroristă, dar înainte se numea Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă...

M. Rădulescu: USLA.

C. Lucaci: Celebra USLA și...

G.C. Maior: Prima se numea, dacă vă vine să credeți, ARTA, în anii '70.

M. Rădulescu: ARTA?

G.C. Maior: USLA a fost, era incipientă, o structură incipientă, s-a creat imediat după evenimentele de la Olimpiada de la Munchen, după ce... știți foarte bine ce s-a întâmplat acolo, ea a devenit prin '77 USLA, USLA are o tradiție puternică în abordarea fenomenului terorist, am avut câteva evenimente atunci în spațiul românesc abordate profesionist de această unitate...

M. Rădulescu: Dar cel mai mediatizat a fost cel în care a murit Gheorghe...

C. Lucaci: E vorba despre cazul din timpul Revoluției, deci 24 decembrie...

M. Rădulescu: Din timpul Revoluției, da.

C. Lucaci: ...și ar fi bine să rememorăm totuși acest lucru, pentru că este important, de aici a pornit și ceea ce s-a întâmplat ieri, dacă nu mă înșel, cu ridicarea monumentului.

G.C. Maior: Da, a fost un moment important pentru noi. Mai mulți colegi de-ai noștri au murit într-un mod tragic atunci, ei fiind chemați de fapt să apere instituții și să abordeze fenomenul terorist prin profesia lor. Vorbim de superprofioniști, au fost lichidați într-un mod samavolnic și acest lucru nu-l putem uita, din păcate s-au frânt atunci niște destine și s-au făcut greșeli majore. Noi am încercat să facem o reparație morală prin ridicarea acestui monument la atâția ani, și acest film pe care l-ați văzut până la urmă are și un context legat de memoria acestor oameni.

M. Rădulescu: Interesantă aprecierea dumneavoastră și aș vrea să continui cu o întrebare pe zona asta. Vorbiți despre cei din USLA ca despre colegii dumneavoastră, deci actualii, nu, membri ai SRI...

G.C. Maior: Da.

M. Rădulescu: ...privesc cumva ca la niște colegi pe cei care erau în serviciile secrete...

G.C. Maior: Si vreau să...

M. Rădulescu: ...din timpul dictaturii ceaușiste și își asumă trecutul, să spun eu, și al USLA cu bune și rele?

G.C. maior: Haideți să nuanțăm un pic lucrurile!

M. Rădulescu: Vă rog! Exact ăsta e sensul întrebării.

G.C. Maior: USLA era o componentă antiteroristă a României a cărei menire era chiar să protejeze cetățenii români de atunci, și de atunci, de acest fenomen.

Dacă există undeva o anumită continuitate între fostele structuri de informații și actualele structuri de informații ale României, poate că aici există cel mai important element de continuitate. Bineînțeles, Securitatea...

M. Rădulescu: Pentru misiunea de protecție.

G.C. Maior: Pentru misiunea antiteroristă...

M. Rădulescu: Antiteroristă.

G.C. Maior: ...și contrateroristă. În rest, în planul...

M. Rădulescu: Metode și alte...

G.C. Maior: ...în planul Securității, în general, care avea multe alte componente, discontinuitatea este totală.

M. Rădulescu: Da. Domnule Coldea.

C. Lucaci: Da, e... Aș fi vrut să-l întreb și pe domnul general dacă putem duce această analogie a diferențelor, într-un fel, care au fost înainte de '90, că de fapt a existat un serviciu, acest Serviciu Antiterorist să-i spunem așa, care este cel care a devenit astăzi mult mai puternic și mai bine reprezentat din cauza sau datorită unor evenimente sau pur și simplu este doar un serviciu care și-a căpătat o anumită formă după Revoluție?

F. Coldea: Nu, într-adevăr, așa cum s-a spus aici, pe bună dreptate, există un element de continuitate și și la vremea respectivă, când s-a creat acea mică structură antiteroristă în România, a plecat de la aceleași premise, a unor nevoi determinate de un fenomen în evoluție la nivel regional, dar la nivel global și la vremea respectivă, în care foarte multe organizații teroriste, în special din Orientul Mijlociu, au acționat cu o virulență foarte mare. Vă dau exemplul la care s-a făcut referire, din 1972, atacul de la Munchen, al lui Septembrie Negru. Septembrie Negru a acționat și în România.

C. Lucaci: Da. Vedeți, e foarte interesant că discutăm despre acest lucru, dar România găzduia teroriști și am această carte pe care, la care dumneavoastră aveți o prefață, este vorba chiar despre ceea ce nu se putea spune în vremea respectivă, cum a fost capturat Carlos Sacalul și care a fost lupta pe care a dus-o un judecător francez celebru de altfel în materie antiteroristă, dar lumea poate că a uitat că acest om, Carlos Sacalul, a fost în România, găzduit de către regimul comunist.

F. Coldea: Aici este o nuanță pe care țin să o subliniez în mod special. La vremea respectivă, autoritățile române au gândit o strategie pentru combaterea acestui fenomen crezând că dacă reușesc o anumită relaționare, și trebuie să recunoaștem că a fost o relaționare bună cu anumiți lideri din zona Orientului Mijlociu, au rezolvat problema. S-a văzut că deși strategic au avut dreptate, tactic au fost înșelați de această strategie, pentru că s-au făcut multe fracțiuni, de exemplu, din Al Fatah, celebra organizație palestiniană, s-a desprins organizația Al Fatah Consiliul Revoluționar, Abu Nidal, care a acționat, asupra cărora n-au mai avut control nici palestinienii de la vremea respectivă, și a început să acționeze, și în România n-a fost foarte pregătită și în 1984...

M. Rădulescu: Da, vă rog.

F. Coldea: ...ne-am confruntat cu un atac terorist, lumea trebuie să-și amintească acest lucru, în care un diplomat iordanian, aflat la post în țara noastră, a fost lichidat alături de copilul lui cu care ieșea de la, dacă nu mă înșel, de la Hotel București de la piscină.

M. Rădulescu: Credeți că e pregătită populația României, România, astăzi, pentru acest gen de, eu știu, reabilitare poate, sau eu... Am văzut gestul de ridicare a Monumentului în memoria lui Gheorghe Trosca, de omagiere practic, putem vorbi de reabilitare, credeți că este pregătită România?

G.C. Maior: Nu, să nu confundăm termenii. Noi nu încercăm să reabilităm o instituție de informații, noi vorbim de niște oameni care au lucrat în sensul cel mai profesionist cu putință și și în sensul cel mai moral pentru această țară, vorbim la nivel de indivizi. Că această unitate despre care...

M. Rădulescu: USLA.

G.C. Maior: USLA, avea un profil distinct, că se ocupa de problema terorismului și în acea perioadă este de asemenea o realitate unde putem vorbi de continuitate. Nu e nevoie să reabilităm ceva.

M. Rădulescu: Si nu trebuie băgată în oala comună a Securității ceaușiste.

G.C. Maior: Nu, nu, nu, sub nicio formă.

M. Rădulescu: Am înțeles mesajul.

G.C. Maior: Da.

M. Rădulescu: Aici era sensul întrebării și...

C. Lucaci: Trebuie să vorbim totuși de o altă premieră, nu știu dacă e mondială, așa cum mi s-a spus cel puțin, din câte am înțeles este vorba despre faptul că există pentru prima oară un timbru emis de un serviciu de informații, dacă nu greșesc?

F. Coldea: De către Romfilatelia împreună cu...

C. Lucaci: Acest timbru probabil că face parte din partea de public relations, deci din relațiile publice care se dezvoltă la Serviciul Român de Informații. Nu știu, nu-mi dau seama dacă acesta este adevărul?

G.C. Maior: Este un timbru care marchează ziua aceasta specială a noastră, de 24 decembrie.

M. Rădulescu: Vorbim despre el, ar trebui să-l și vedem cumva.

G.C. Maior: Ziua Luptătorului Antiterorist. Intr-adevăr e o premieră, pentru că nu cred că mai există un caz al unui serviciu care să aibă o emisiune filatelică de acest tip.

M. Rădulescu: Mai avem foarte puțin timp și trebuie să încheiem și...

G.C. Maior: Da.

M. Rădulescu: ...aș fi vrut să vă întreb așa, pentru finalul acestei discuții, de ce ar veni un tânăr astăzi în rândurile SRI, în rândurile Brigăzii Antitero, pentru că vorbeam de Ziua Luptătorului Antitero, pentru că știm cu toții, s-au mai tăiat salarii, nu știu dacă mai sunt foarte, dacă e foarte motivantă această misiune. Dați-ne dumneavoastră motive.

G.C. Maior: Să știți că avem cam 100 de cereri la un loc. Este aproape o nebunie în legătură cu încadrarea în Serviciu. Asta ca fenomen, vă spun.

M. Rădulescu: 100 de cereri pe loc?

G.C. Maior: Da.

M. Rădulescu: A, deci există un grad de interes...

G.C. Maior: Da, da, da, extrem de mare.

M. Rădulescu: ...foarte mare în continuare pentru Brigada Antitero.

G.C. Maior: Nu numai, pentru Serviciu, în general; vorbim și de contraspionaj, vorbim de analiză, vorbim de cyber-intelligence, de domenii foarte diverse pe care le abordăm.

M. Rădulescu: Ce spune acest lucru?

G.C. Maior: Acest lucru spune multe despre o muncă care presupune inteligență, creativitate și multă forță, dincolo de aspectele bănești pe care le-ați menționat, deci pasiunea pentru o muncă fascinantă, într-adevăr.

C. Lucaci: Da, din păcate trebuie să ne oprim aici cu această emisiune. Ne-ați făcut o promisiune, domnule director, că veți veni din nou la Televiziunea Română și

vom vorbi despre celelalte aspecte, acelea pe care n-am putut astăzi să le acoperim, și anume despre activitatea Serviciului din punct de vedere al culegerii de informații și despre chestiunile care au legătură cu lumea politică, pentru că astăzi, de exemplu, n-am avut posibilitatea să vă întrebăm, deși ne-am fi dorit să știm, care va fi continuarea mandatului dumneavoastră ca director al Serviciului Român de Informații, bineînțeles și a domnului general, dar vom face acest lucru cu prima ocazie.

M. Rădulescu: Astăzi am deschis o ușă, practic am băgat piciorul...

C. Lucaci: Doar am deschis prima ușă...

M. Rădulescu: ...în pragul SRI.

C. Lucaci: ...pentru că activitatea dumneavoastră se pare că este și un pic mai transparentă acum și noi suntem mulțumiți să avem această ocazie. Noi însă va trebui să ne oprim aici, să le mulțumim invitaților noștri și să spunem că urmăriți în continuare la Televiziunea Română ceea ce se întâmplă acum la Palatul Cotroceni cu miniștrii Cabinetului Ponta, care depun jurământul. Veți vedea aceste imagini și eventuala declarație de presă a președintelui României, la Ora de Stiri, pe TVR 2. Vă mulțumim încă o dată că ați fost alături de noi!

M. Rădulescu: Vă mulțumim. O seară bună!